

Minyan - A BALANCE

<p>טור [ארו"ח צ"ח]- דא"ר חייא בר אשי אמר רב: כל שאין דעתו מיושבת עליו אל יתפלל! רבי חנינא ביומא דרתח פירוש ביום שהיה כועס לא הוה מצלי. רבי אליעזר אומר הבא מן הדרך אל יתפלל תוך ג' ימים ר' אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר אף המיצר שמואל לא הוה מצלי בביתא דאית ביה שכרא מפני הריח שטורדו רב פפא לא הוה מצלי בביתא דאית ביה הרסנא</p> <p>שולחן ערוך [ארו"ח צ"ח/ב]- לא יתפלל במקום שיש דבר שמבטל כוונתו, ולא בשעה המבטלת כוונתו.</p>	<p>שולחן ערוך [ארו"ח צ"ט/ז]- ההולך בדרך והגיע לעיר, ורוצה ללון בה: אם לפניו עד ד' מילין מקום שמתפללים ביי [3.84 מ"ק]. צריך לילך שם; ולאחריו, צריך לחזור עד מיל [960 מ"ק]. כדי להתפלל ביי.</p> <p>שולחן ערוך [ארו"ח צ"ח/ב]- ועכשיו אין אנו נזהרין בכל זה, מפני שאין אנו מכוונים כ"כ בתפלה.</p>
---	---

Minyan - Obligation or Virtue

מסכת ברכות דף ז עמוד ב'- אמר ליה רבי יצחק לרב נחמן: "מאי טעמא לא אתי מר לבי כנישתא לצלויי?" אמר ליה: "לא יכילנא" [כ"י]- ת"ק כוחין. אמר ליה: "לכנפי למר עשרה וליצלי?" אמר ליה: "טריחא לי מלתא." "וולימא ליה מר לשלוחא דצבורא, בעידנא דמצלי צבורא ליתי ולודעיה למר!" אמר ליה: "מאי כולי האי?"...

שולחן ערוך [ארו"ח צ"ט]- ישתדל אדם להתפלל בבית הכנסת עם הציבור.

<p>המהרי"ל [הלכות עירובי חצירות, ז]- לא ראה בשום פוסק שמותר לערב תחומין לילך לבית הכנסת כדי להתפלל בעשרה... להתפלל בעשרה אינה כל כך מצוה, דיכול לכוון תפלתו בביתו</p> <p>עמק ברכה¹ [ברכות קריאת שמע א']- תפלה בצבור אינו כלל חיוב מצוה ככל מצות דרבנן. וראיה לזה מהא דאיתא בברכות... ואם נימא דהוי חיוב מצוה ככל המצות המחויבות, מה טענה היא זו "טריחא לי מלתא?" הא חיוב אדם להשתדל ולטרוח במצות אפי' אם קשה לו הדבר... וע"כ מוכח מזה דתפלה בצבור מצד עצמה אינה מצוה, ולפיכך אין שוב חיוב להתפלל עם הצבור, אלא כיון שאין תפלת היחיד נשמעת בכל עת אלא בצבור, ולפיכך צריך האדם להשתדל להתפלל עם הצבור כדי שתקובל תפלתו... וכך מבואר הוא בלשון הרמב"ם רפ"ח מתפילה... "ולא יתפלל יחיד כ"ז שיכול להתפלל עם הצבור", מורה להדיא, שאינו חיוב כלל, אלא השתדלות שתקובל תפלתו</p> <p>שו"ת יד אליהו²]- שאלה אם מחויב אדם להשתדל להתפלל עם הצבור אף במקום שיבא לידי הפסד ממון גם באם א"א לו להמתין על הצבור באיזה מקום יתפלל בביתו או בבה"כ? תשובה נלע"ד דאינו מחויב מצד הדין אם לא ממדת חסידות</p>	<p>שו"ת אגרות משה [ארו"ח ב/כ"ז]- להתפלל בעשרה הוא חיוב מצוה על האדם ולא רק הדור ומעלה בעלמא דהא... מחוייב לילך עד ד' מילין... וגם מחוייב לחזור לאחוריו עד מיל... ובעצם היה מסתבר כשהוא בביתו לחייבו גם יותר ממיל דבדרך הקלו</p> <p>שו"ת אגרות משה [ארו"ח ד/ס"ח]- דעת רצון הוא בשעה שהצבור מתפללין... ומטעם זה א"ר יצחק שאיכא חיוב להתפלל בצבור: ולא שהוא רק עצה טובה... שתפלה שלא שייך שתתקבל הרי מצינו שלא יצא בתפלה כזו... דתפלה להשי"ת לא שייך להחשיב אלא לתפלה כזו שאפשר שתקבל ולא כשא"א לה להתקבל, ... וכיון שמצינו בקראי שבשעה שהצבור מתפללין הוא עת רצון להתקבל יותר = איכא ממילא חיוב להאדם להשתדל להתפלל בצבור ואם לא אפשר לו יתפלל בביתו בעידנא דמצלי ציבורא</p>
--	--

In the Poskim: Kavana Versus Minyan

<p>שו"ת אור לציון³ [ב/זכ]- תפילה בכוונה וביחידות עדיפה מתפילה בציבור שלא בכוונה! אולם אין לנהוג כן אלא באקראי, ואין לאדם להרגיל את עצמו להתפלל ביחידות מטעם זה.</p>	<p>שו"ת אגרות משה [ארו"ח ז/ז]- אחד שמרגיש שכשמתפלל ביחידות מכוין את לבו יותר... יותר טוב שיתפלל עם הצבור אף שיחסר לו כוונה הרצויה ביותר, דתפלת צבור הוא חיוב להשתדל בזה... ולכן כיון שבצבור נשמעת תמיד, ותפלת יחיד אף של אדם גדול וצדיק אינו ברור שתתקבל יש חיוב להתפלל בצבור... ונמצא לפ"ז, שתפלה בצבור עדיף מיתרון כוונה על החיוב, כיון שתפלה בצבור הוא חיוב בעיקר מצות תפלה ויתרון כוונה על החיוב הוא רק מחמת חשיבות ומעלה</p>
---	--

¹ הרב אריה פומרנצ'יק, 1908-1942, למד בבריסק ומקורב לגרי"ז סולוביצ'יק, עלה ארצה והתקרב לחזון איש
² ר' אליהו ב"ר שמואל, 1660-1740, נולד בפולין, למד בבריסק, רב של כמה קהילות ביניהם "אייבשיץ". מחבר 'יד אליהו' הכולל מאה תשובות, ובו נשא ונתן גם עם גדולי דורו, לחכם צבי ועוד. יותר מאוחר עלה לא"י והתיישב בחברון, ושם נפטר
³ הרב בן - ציון אבא שאול, 1924-1998, למד בישיבת פורת יוסף [יחד עם הרב עובדיה, הרב מרדכי אליהו הרב חיים דוד הלוי ועוד], בה מונה לר"מ ואז ראש ישיבה, דרכו היתה לפסוק על פי ה'בן איש חי', בניגוד לר' עובדיה, רבים מגדולי הרבנים הספרדים היום הם מתלמידיו

